

Κάσος: Η ανδρειωμένη του Αιγαίου

[/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

ΤΑΣΟΣ ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ

Κάσος

Εαν σκεφθεί κανείς την άγρια μορφολογία του εδάφους της,την άλλοτε ισχυρή παρουσία των κατοίκων της στην οικονομική και ναυτιλιακή ζωή της χώρας καθώς και τις ισχυρές της παραδόσεις και τα αυθεντικά ήθη και έθιμα τότε συνειδητοποιείς ότι αξίζει να επισκεφθείς αυτό το νησί και να φθάσεις στην εσχατιά του Αιγαίου Πελάγους.

Με αεροπορική πρόσβαση από την Αθήνα και ακτοπλοική 2 φορές την εβδομάδα για την καλοκαιρινή περίοδο καθώς και σχεδόν ημερήσια ακτοπλοική σύνδεση με την Κάρπαθο η Κάσος προσπαθεί να μείνει ζωντανή στην επικοινωνία της με την υπόλοιπη Ελλάδα.

Μόλις λοιπόν πατήσετε το πόδι σας στο λιμάνι (Φρύ) δίπλα ξεχωρίζει το παλιό λιμάνι της Μπούκας που οι Κάσιοι το κατασκεύασαν με περισσή τέχνη πρίν από την Τουρκοκρατία απ αριθμώντας έτσι μια ιστορία σχεδόν δύο αιώνων. Εκεί συναντάτε γραφικά μαγαζάκια για καφέ και φαγητό όπου ξεχωρίζουν το καφέ

Ζαντάνα με τον Μιχάλη, επιστέφοντας από την μετανάστευση, να προσφέρει πρωινά, ποικιλίες και ποτά με περισσή φροντίδα. Επίσης ξεχωρίζει το παραδοσιακό καφενείο του Μαθιού, δίπλα στην εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα με το περίτεχνο καμπαναριό, όπου ο ιδιοκτήτης συντηρεί μια σημαντική συλλογή φωτογραφιών που απαθανατίζουν την ζωή του νησιού τα τελευταία 100 χρόνια μέσα από τα συγγενικά του πρόσωπα.

Συνεχίζοντας την μετακίνηση στην περιοχή και στην άκρη του παλιού λιμανιού συναντάς το μαγαζάκι της Σοφίας, την Ωραία Μπούκα, όπου μπορείτε να απολαύσετε την τοπική κασιώτικη κουζίνα η οποία μεταξύ άλλων φέρει και σημαντικές κρητικές επιρροές. Μεταξύ των πιάτων ξεχωρίζουμε το ντόπιο κατσικάκι με το πιλάφι, τις μακαρούνες, τα κολοκυθοπούλια, τα ραίκια (χόρτα τσιγαριαστά) και τα μικροσκοπικά ντολμαδάκια το τύλιγμα των οποίων απαιτεί ιδιαίτερη τέχνη.

Οι οικισμοί

Αξίζει να διασχίσετε πεζοί από την Πούντα έως το Εμπορείο και να απολαύσετε την δύση του ηλίου αλλά και το μπάνιο σας στην μικρή παραλία του Εμπορείου ιδιαίτερα όταν δεν έχει μελτέμι. Μετά μπορείτε να καθήσετε στην ταβέρνα του καπετάν Γιώργη του Κίκη ο οποίος με την γυναίκα του Ευδοκία προσφέρουν μοναδικά κασιώτικα πιάτα αλλά και ιδιαίτερα μαγειρεμένους σκάρους που είναι από τα ψάρια που αλιεύονται συχνά στις κασιώτικες θάλασσες. Στην συνέχεια επισκεφθείτε την Παναγιά έναν γραφικό οικισμό με αρκετά συντηρημένα κασιώτικα αρχοντικά που ξεχωρίζουν από τις επιβλητικές αρχαϊκού τύπου κολώνες της εξόδου αλλά και τις περίτεχνες ξύλινες εξώπορτες. Στον ίδιο οικισμό θα συναντήσετε την εκκλησία της Πέρα Παναγιάς όπου και στις 15 Αυγούστου γίνεται ένα από τα μεγαλύτερα πανηγύρια του νησιού. Επίσης στον ίδιο οικισμό συναντά κανείς τα έξι γραφικά εκκλησάκια που το ένα δίπλα στο άλλο προσφέρουν ένα μοναδικό δείγμα βυζαντινής αρχιτεκτονικής.

Συνεχίζοντας φθάνεις στον οικισμό του Πόλη ο οποίος πήρε την ονομασία του διότι εκεί βρισκόταν ο παλαιότερος οικισμός του νησιού. Εκεί δεσπόζει ο ναός της Αγίας Τριάδας ενώ στην συνέχεια συναντάς το Αρβανιτοχώρι ένα ζωντανό χωριό όπου οι ντόπιοι μαζεύονται στο καφενείο και συζητούν, παίζουν τυχερά παιγχνίδια και τρώνε μεζεδάκια. Αξίζει να το επισκεφθείτε και να κάτσετε μαζί τους ενώ εάν βρείτε ανοιχτή την εκκλησία του Αγίου Δημήτριου μπορείτε να προσκυνήσετε.

Τέλος μετά από 10 λεπτά με το αυτοκίνητο φθάνετε στον μεγαλύτερο οικισμό του νησιού την Αγία Μαρίνα η οποία ονομάστηκε έτσι από την ομώνυμη εκκλησία. Επίσης εκεί ξεχωρίζουν οι εκκλησίες του Σταυρού, με το μοναδικό

μαρμάρινο τέμπλο καθώς και του Χριστού

Σωτήρος όπου στις 6 Αυγούστου και στις 14 Σεπτεμβρίου αξίζει να συμμετέχετε στις θρησκευτικές τελετουργίες αλλά και τα τοπικά γλέντια που ακολουθούν.

Αρβανιτοχώρι-Αγία Κυριακή-Αγιος Μάμμας

Με αυτοκίνητο η μηχανή ακολουθείτε μία ιδιαίτερη ορεινή διαδρομή όπου αρχικά φθάνετε στην κορυφή της Αγίας Κυριακής όπου και δεσπόζει η ομώνυμη πετρόκτιστη εκκλησία από όπου μπορείτε να απολαύσετε την θέα όπου με καθαρό ορίζοντα τα μάτια σας θα αντικρύσουν μέχρι και τα βόρεια παράλια της Αφρικής.

Στην συνέχεια ακολουθεί μια διαδρομή 20 λεπτών σε ένα επιβλητικό άγριο περιβάλλον στην απόληξη του οποίου προβάλλει η εκκλησία του Αγίου Μάμμα. Είναι νομίζουμε καλύτερο να την επισκεφθείτε όχι απαραίτητα σε τουριστική περίοδο για να ρουφήξετε το συναπάντημα της βυζαντινής μας παράδοσης με το επιβλητικό αιγαιοπελαγίτικο τοπίο.

Σημαντική συνάντηση για τους απανταχού Κασιώτες αλλά και άλλους πιστούς είναι η 2 Σεπτεμβρίου όπου και λαμβάνει χώρα το μεγαλύτερο πανηγύρι του νησιού με πολύ κόσμο να φιλοξενείται στους κοιτώνες της μονής. Απο τον Άγιο Μάμμα είτε πρέπει να πάρετε τον ίδιο δρόμο της επιστροφής προς την Αγία Μαρίνα είτε ένα έχετε τζίπ ακολουθείτε μία ιδιαίτερη χωμάτινη διαδρομή που μετά από 30 λεπτά περίπου καταλήγει σε δημόσιο δρόμο και συγκεκριμένα στην εκκλησία του Αγίου Αντωνίου.

Παραλίες

Αμμούα-Αντιπέρα

Διασχίζοντας το Φρύ και την Μπούκα κατευθύνεστε δυτικότερα όπου και συναντάτε την παραλία της Αμμούας με το εκκλησάκι του Αγίου Κωνσταντίνου να δεσπόζει. Απο εκεί και μετά από 5 χλμ φθάνετε στην βοτσαλωτή παραλία της Αντιπεράτου που αποτελείτε από 3 κόλπους και μπορείτε να απολαύσετε το μπάνιο σας σε γαλαζοπράσινα νερά ιδιαίτερα όταν δεν φυσάνε μελτέμια. Το σημαντικό όμως είναι ότι εκεί οι Κασιώτες έδωσαν ένα ακόμη ραντεβού με την πυκνή ιστορία του τόπου μας αφού το μνημείο που υπάρχει μας θυμίζει το ολοκαύτωμα των Κασιωτών κατά την Τουρκοκρατία.

Αντιπέρατος-Αγία Μαρίνα-Αγιος Γεώργιος Χαδιάς

Επιστρέφοντας από Αντιπέρατο και στην είσοδο του οικισμού της Αγίας Μαρίνας μην παραλείψετε να επισκεφθείτε το τυροκομείο της οικογένειας Βοναπάρτη, το

μοναδικό στο νησί με τοπικά προϊόντα αρίστης ποιότητας (σιτάκα, ελαική, γραβιέρα, μυζήθρα κ.α) όπου παρόλες τις δυσκολίες του επιχειρείν σε ένα ακριτικό νησί έχει ήδη κερδίσει το δικό του κοινό σε όλη την Ελλάδα.

Στην συνέχεια, και μετά από 15 χλμ περίπου κατευθύνεστε στον Άγιο Γεώργιο της Χαδιάς. Εκεί, καθώς και στην περoχή της Μαρίτσας υπάρχουν τα Μυτάτα όπου εδώ και δεκάδες χρόνια οι Κασιώτες παράγουν τα τυροκομικά τους προϊόντα.

Φθάνοντας στην άλλωτε μοναστική κοινότητα του Αγίου Γεωργίου της Χαδιάς, που είναι και ο προστάτης του νησιού, αντικρίζεις καλοσυντηρημένα κτίρια και μια εικόνα του Αγίου Γεωργίου που θεωρείτε θαυματουργή.

Άγιος Γεώργιος-Αυλάκι

Αφήνετε το αυτοκίνητό σας και διασχίζετε πεζοί το καλοχαραγμένο μονοπάτι όπου μετά από 1 περίπου ώρα φθάνετε σε μια ερημική παραλία ιδιαίτερης ομορφιάς.

Άγιος Γεώργιος -Παναγιά Ελλέρου-Χέλαθρον

Μετά από 5 περίπου χιλιόμετρα φθάνετε ίσως στην καλύτερη παραλία του νησιού. Την Χέλαθρο που διακρίνεται για τους δυσθεώρατους βράχους που αγκαλιάζουν τον γραφικό αυτό όρμο με τα γαλαζοπράσινα νερά. Εδώ έχετε δώσει ένα ακόμη ηχηρό ραντεβού με την νεώτερή μας ιστορία. Το άγαλμα με την προτομή του Ελευθέριου Βενιζέλου ατενίζει το πέλαγος και μας θυμίζει την παραμονή του στην Κάσο για τρία περίπου χρόνια με στόχο την προστασία του από τον Γερμανό κατακτητή.

Διαδρομές με σκάφος

Μετά από 35-40 λεπτά από το λιμάνι και δυτικά φθάνετε στο νησάκι Αρμάθια όπου μπορείτε να κάνετε μπάνιο σε μια από τις πιο γραφικές αμμουδερές παραλίες της Μεσογείου που ονομάζεται «Μάρμαρα». Μια συμπληρωματική διαδρομή είναι να επιχειρήσεις, με ντόπιο βαρκάρη, να γυρίσεις την βορειοανατολική πλευρά του νησιού αντικρίζοντας μοναδικές παραλίες που δεν έχουν άλλη πρόσβαση όπως η Αγάλη, Το Γιαλούι κ.α

Πολιτισμός -Διαμονή

Θα ήταν κυριολεκτικά σαν να μην έχετε επισκεφθεί το νησί εάν δεν βρεθείτε σε ένα παραδοσιακό κασιώτικο γλέντι που γίνεται κυρίως μετά από γάμους και βαπτίσια ή τις γιορτές κάποιων αγίων καθώς και στα ξαφνικά γλέντια που οι ντόπιοι μπορούν να στήσουν ανα πάσα στιγμή.. Σε αυτά τα δρώμενα κυριαρχούν η κασιώτικη λύρα και το λαούτο, τραγούδια που μοιάζουν με μαντινάδες καθώς και

υποκριτική που συνοδεύεται από μορφασμούς και άλλες χειρονομίες.

Πίνοντας το ρακί σας μπορεί να σας βρεί η επόμενη αυγή και σίγουρα για πολύ καιρό θα είναι βαθιά χαραγμένες στην μνήμη σας όλες οι εικόνες από την ζωή του νησιού.

Εδώ χρωστάμε ένα μεγάλο ευχαριστώ στην κυρία Αγγελική Μελετή και την κόρη της Μαρία Τσακίρη που μας φιλοξένησαν στον πιο παραδοσιακό ξενώνα του νησιού το Agelicas (2245041268). Οι ιδιοκτήτριες προσέθεσαν πολύ μεράκι στην ανακαίνιση του κασιώτικου αρχοντικού τους με αποτέλεσμα να έχουν διατηρήσει τον παλιό του ρυθμό, τα έπιπλά τους, τα κρεβάτια με την οροφή αλλά και την υπέροχη ζωγραφική με λουλούδια που κοσμούν σχεδόν όλους τους τοίχους και τα δάπεδα των δωματίων του ξενώνα.

Πηγή: kathimerini.gr